

DNES

JIŽNÍ ČECHY

Jihočeská města chtějí za své pošty ještě bojovat
Politici navrhuji režim Partners, ten však státní podnik odmítá

Vláda chystá velké zdražení

Ministerstvo financí chce do vyšší sazby DPH přesunout zboží i služby

Veronika Bělohávková
redaktorka MF DNES

Ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS) plánuje zkrátit rozpočet a navrhuje nově dvě sazby daně z přidané hodnoty (DPH) na zboží a služby, ve výši 14 a 21 procent. Proti tomuto návrhu, o kterém informovala Česká televize, se tvrdě postavili podnikatelé, kteří by museli výrazně zdražit zboží a nabízené služby.

Dnešní desetiprocentní DPH nyní podléhají kupříkladu léky, vodné a stočné, dálkové topení, ubytovací služby, pivo v hospodě, veřejná doprava, kadeřnické služby, noviny i časopisy apod. Zvýšením DPH na 14 či 21 procent by si domácnosti musely ze svého rozpočtu ročně ukrojit několik tisíc korun.

„Vzroste šedá ekonomika“

Zvýšení DPH z deseti na 21 procent povede pouze ke zdražení a pravděpodobně i k poklesu poptávky, varuje Luboš Kastner z Asociace malých a středních podniků a živnostníků.

Zdražení by ovlivnilo cenu například čepovaného piva. Za půllitr Prazdroje, který v Praze stojí kolem 57 korun, bychom si připlatili i šest korun. Podle Kastnera by

tak ubylo hostů a ziskovost v gastro oboru by klesla o více než 30 procent. „Zejména na vesnicích a menších městech přestane podnikání v gastronomii dávat smysl. Šedá ekonomika nabude ještě větší rozměr a stát nevybere více peněz,“ říká Kastner a dodává, že Slovensko nebo Británie naopak sazby DPH pro gastronomii snižují.

„Pravicová vláda má především hledat úspory v nákladech na řízení státu, nikoliv likvidovat podnikatelské prostředí,“ míní Kastner.

Do desetiprocentní sazby patří dnes také teplo či vodné a stočné. Přeházení tepla do základní sazby DPH by znamenalo zvýšení ceny pro konečné spotřebitele o 11 procent. „Vycházím čistě z rozdílu sazeb DPH 21 versus současných 10 procent. Ceny tepla jsou věčně usměrňované ze strany Energetic-

kého regulačního úřadu, je tedy dána i maximální zisková marže, která mimochodem vůbec neodpovídá současným úrokovým sazbám v ekonomice, provozovatelé tepla by tedy museli nárůst DPH promítnout v plné míře do cen,“ popisuje Martin Hájek, ředitel Teplárenského sdružení. Při roční spotřebě centrálního tepla 30 GJ by domácnost místo 19 200 korun zaplatila více než 21 tisíc.

Podle Hájka teplařství připravuje investice spojené se snížením uhlíkové stopy, a tak se

Zbyněk Stanjura
Ministr lepší díry ve státním rozpočtu.
Foto: ČTK

mu vládní nápad nelíbí. „Už sjednocení nižší sazby DPH na 14 procent bude podstatný zásah, který zvedne ceny tepla o 3,6 procenta. Dopadne to na sociálně slabé skupiny a stát toho moc nezíská, protože bude muset zase zvyšovat důchody a sociální dávky. Současně ohrozí transformační investice, které je potřeba provést během následujících pěti let,“ upozorňuje Hájek.

Ministr: Návrh není návrh

Zvýšení sazby DPH zvýší i konečnou cenu léků. Podle Romany Žatecké z mediálního zastoupení společnosti Lékařna.cz to však nebude pro pacienty tak dramatické.

„Čtyřprocentní navýšení DPH například v sortimentu volně prodejných léků neznamená nijak velké zdražení, záleží na ceně produktu. Například lék na bolest v nynější ceně 50 korun by po zvýšení sazby DPH z 10 na 14 procent byl dražší o necelé dvě koruny, přípravek v ceně 169 korun o necelých sedm korun,“ vypočítává Žatecká.

Ministr financí Zbyněk Stanjura poté, co pronikl jeho návrh na veřejnost a narazil na kritiku, prohlásil, že nejde o návrh, ale jen o analytické výpočty, na jejichž základě bude koalice posuzovat případné změny.

➔ Pokračování na str. 2

Macron to schytl. Chce Evropu podle de Gaulla

Analýza
Jiří Sládek
redaktor MF DNES

Francouzský prezident schytl za komentáře ke své asijské cestě kritiku od kdekoho. Od anglosaských politiků až po ty východoevropské - od Washingtonu po Tallinn. Emmanuel Macron je nadzvedl především vyjádřením, že Evropa by měla sledovat vlastní cíle, co se týká krize kolem Tchaj-wanu.

Tedy: nekopírovat jen politiku mocného spojence za Atlantikem,

ale jít si za svým, za „strategickou autonomií Evropy“ ve vztahu k Číně, když jde o obranu či přístup k moderním technologiím.

Není to poprvé, kdy na sebe prezident Macron takto strhl zájem. V roce 2019 se vyjádřil o „mozkové smrti NATO“ a také tehdy přišla lavina komentářů o porušení atlantické solidarity.

A Francouzi dráždili celý Západ už před 20 lety, když pochybovali o účelnosti invaze do Iráku. Nakonec měli pravdu. Jak je to tentokrát?

➔ Pokračování na str. 6

Silnice nám byla malá

2. díl seriálu o HHC. MF DNES testovala, jak droga působí na řidiče

Tomáš Lánský
reportér MF DNES

Šlapu na pedál. Octavia cukne, jako bych byl začátečník. Přitom řídím 22 let a škodovky znám dobře. Průjezd uličkou je pro mě utrpěním. Stěny domů jako by se na mě lepily.

„Bacha, drž se v pruhu,“ zvedá hlas instruktor autoškoly. Dopravní kužely, jimiž mám proklídkovat, jsou osm metrů od sebe, tedy téměř dvojnásobek auta. To dám.

Přestože mezi ně sebevědomě vjíždím, dva z nich srazím zadkem vozu. Instruktor zatíná pěsti. A to se snažím maximálně se soustředit. Teď ještě zacouvat mezi kužely. Hračka? Milionkrát praxi prověřený cvik nezvládám a auto narvu mezi ně tak natěsno, že kdyby to byla garáž, omítka lítá do stran. „Normálně jsem se s tebou bál,“ hodnotí instruktor.

Takhle vypadala jízda pod vlivem HHC. Syntetické psychoaktivní látky, sestry z marihuany dobře známého kanabinoиду THC. HHC se

prodává v podobě jointů, bonbonů nebo vaporizérů na tisícovkách míst v Česku a je naprosto legální. Stát teprve chystá jeho omezení.

Já si joint HHC vykouřil chvíli před jízdou pod dozorem místopředsedy Asociace autoškol ČR a vedoucího instruktora Týmu silniční bezpečnosti Jiřího Novotného. Cílem bylo ověřit, jak moc látka ovlivňuje jízdu v autě a jestli je nebezpečná pro řidiče. Závěry jsou zdrcující: ovlivnění je tak zásadní, že jsem byl nebezpečný sobě i všem ostatním.

➔ Pokračování na str. 4

